

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 359/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. S., P., zastúpenej Advokátskou kanceláriou K. spol. s r. o., B., v mene ktorej koná JUDr. R. K., advokát a konateľ, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 09. 2011 spis. zn. 2To/158/10 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní poškodenej Mgr. M. S. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/127/2012 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 11. 2012 spis. zn. 2To/127/2012“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. S. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2013 faxom a 4. marca 2013 poštou doručená sťažnosť Mgr. M. S. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy „*postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 09. 2011 spis. zn. 2To/158/10 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní poškodenej Mgr. M. S. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/127/2012 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 11. 2012 spis. zn. 2To/127/2012*“.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že 11. decembra 2009 podala ako poškodená na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 26. novembra 2009 v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej pod sp. zn. 1 T/2/2008 pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Ďalej uviedla: „*Ako poškodená v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica ako súde prvého stupňa pod spis. zn. 1T/2/2008 a na Krajskom súde Banská Bystrica ako súde odvolacom pod spis. zn. 2To/158/2010, v rámci ktorej sa rozhodovalo o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, som na základe nahliadnutia do súdneho spisu zistila, že trestná vec obžalovaného I. Š. nebola na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného*

súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 pridelená senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR a v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. a s vyhláškou č. 543/2005 Z. z. a s rozvrhom práce Krajského súdu Banská Bystrica na rok 2010 v znení dodatkov č. 1 až 6 (Spr. 460/10-ÚZ).

Dňa 04. 05. 2010... bolo Krajskému súdu Banská Bystrica predložené na rozhodnutie jednak odvolanie obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, a jednak sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 09. 04. 2010 spis. zn. 1T/2/2008.

Na Krajskom súde Banská Bystrica došlo najskôr k prideleniu trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 09. 04. 2010 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/157/2010 náhodným výberom, a až následne k prideleniu trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 bez náhodného výberu na základe lustrácie predchádzajúceho spisu 2To/157/2010...“

Sťažovateľka je toho názoru, že

«a) trestná vec obžalovaného I. Š. pridelená senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/157/2010 na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 09. 04. 2010 spis. zn. 1T/2/2008 bola zapísaná do nesprávneho súdneho registra odvolacej agendy trestných vecí, nakoľko mala byť zapísaná do súdneho registra „Tos“ podľa vyhlášky č. 543/2005 Z. z. Príloha 1, časť III SÚDNE REGISTRE ODVOLACEJ AGENDY, písm. D., bod 4., a nie do súdneho registra „To“ podľa vyhlášky č. 543/2005 Z. z., Príloha 1, časť III SÚDNE REGISTRE ODVOLACEJ AGENDY, písm. D., bod 1.;

b) trestná vec obžalovaného I. Š. nebola pridelená senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 náhodným výberom, hoci zo zákona č. 757/2004 Z. z., z vyhlášky č. 543/2005

Z. z. a ani z rozvrhu práce Krajského súdu Banská Bystrica na rok 2010 (Spr. 460/10-ÚZ) nevyplýva žiadna výnimka z jej pridelenia náhodným výberom, nakoľko ustanovenie rozvrhu práce Krajského súdu Banská Bystrica na rok 2010 (Spr. 460/10-ÚZ), časť II. VÝKON SÚDNICTVA, bod 3. Pravidlá prideľovania jednotlivých vecí senátom a sudcom trestnoprávneho kolégia na rok 2010, bod 3.2 Pravidlá prideľovania a výnimky, bod 3.2.2, písm. j) sa na tento prípad nevzťahuje a výnimku v tomto ustanovení uvedenú nemožno rozširovať na iné ako v ňom výslovne uvedené prípady.

.... senát Krajského súdu Banská Bystrica 2To, ktorému bola pridelená trestná vec obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, nie je podľa môjho názoru zákonným senátom, resp. sudcovia, ktorí sú členmi senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To, ktorému bola pridelená trestná vec obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, nie sú zákonnými sudcami na konanie a rozhodovanie v trestnej veci obžalovaného I. Š. o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, nakoľko im trestná vec obžalovaného I. Š. o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 nebola pridelená na konanie a rozhodovanie náhodným výberom v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. a s vyhláškou č. 543/2005 Z. z. a s rozvrhom práce Krajského súdu Banská Bystrica na rok 2010 v znení dodatkov č. 1 až 6 (Spr. 460/10-ÚZ).

Na základe vyššie uvedených ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a rozvrhu práce som toho názoru, že trestná vec obžalovaného I. Š. o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 nebola pridelená odvolaciemu senátu v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., a teda nebol určený zákonný senát resp. zákonní sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte o predmetnej trestnej veci.

Skutočnosť, že predmetná trestná vec nebola pridelená konajúcemu senátu odvolacieho súdu náhodným výberom podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., a teda že tento konajúci odvolací senát je nezákonným senátom, som namietala prostredníctvom môjho splnomocnenca na verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Banskej

Bystrici dňa 26. 09. 2011 pod spis. zn. 2To/158/10. Napriek tomu konajúci odvolací senát, ktorý je podľa môjho názoru nezákonným senátom, v predmetnej trestnej veci rozhodol uznesením zo dňa 26. 09. 2011 spis, zn. 2To/158/10, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2011 sp. zn. 1T/2/2008 a vec vrátil Okresnému súdu Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol...

V nadväznosti na... uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 04. 2012 spis. zn. II. ÚS 100/2012-13 som zistila, že v žurnalizovanej časti spisu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/2/2008 sa nenachádza žurnalizované moje odvolanie ako poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej pod č. k. 1T/2/2008 pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, ktoré bolo osobne podané do podateľne Okresného súdu Banská Bystrica dňa 11. 12. 2009, ale že sa nachádza v nežurnalizovanej časti spisu v troch originálnych vyhotoveniach opatrených podacou pečiatkou Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 11. 12. 2009.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti teda vyšlo najavo, že Krajský súd v Banskej Bystrici moje odvolanie ako poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej pod č. k. 1T/2/2008 pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, ktoré bolo osobne podané do podateľne Okresného súdu Banská Bystrica dňa 11. 12. 2009, neprejednal a ani o ňom nerozhodol.

Na základe vyššie uvedených skutočností som teda požiadala Okresný súd Banská Bystrica o predloženie spisu Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolaciemu, aby moje odvolanie ako poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej pod č. k. 1T/2/2008 pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, ktoré bolo osobne podané do podateľne Okresného súdu Banská Bystrica dňa 11. 12. 2009, prejednal a o ňom rozhodol, čo Okresný súd Banská Bystrica aj urobil.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti bolo môjmu splnomocnencovi v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod č. k. 1T/2/2008 dňa 04. 01. 2013 doručené uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 11. 2012 č. k. 2To/127/2012, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici moje odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 č. k. 1T/2/2008 zamietol podľa § 316

ods. 1 Trestného poriadku ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. Vtedy som sa súčasne dozvedela aj to, že o mojom odvolaní ako poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 v trestnej veci obžalovaného I. Š. vedenej pod č. k. 1T/2/2008 pre nesprávnosť výroku o náhrade škody konal a rozhodoval ten istý senát Krajského súdu Banská Bystrica 2To v rovnakom zložení, v akom rozhodoval aj o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 09. 2011 spis. zn. 2To/158/10, ktorému trestná vec obžalovaného I. Š. o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008, a rovnako tak ani o mojom odvolaní ako poškodenej proti tomu istému rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 nebola pridelená ako odvolaciemu senátu v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., a teda nebol určený zákonný senát resp. zákonní sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte o predmetnej trestnej veci pod č. k. 2To/158/10 a následkom toho aj o predmetnej trestnej veci pod č. k. 2To/127/12...

Nad'alej som teda presvedčená, že vyššie uvedeným postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa spis. zn. 2To/158/10 došlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, garantovaného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a základného práva na zákonného sudcu, garantovaného v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Taktiež som presvedčená, že rovnako vyššie uvedeným postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o mojom odvolaní ako poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/127/2012 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. 11. 2012 spis. zn. 2To/127/2012 došlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, garantovaného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

a základného práva na zákonného sudcu, garantovaného v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Navyše, na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 11. 2012 spis. zn. 2To/127/2012 vyšla vo vzťahu k uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 04. 2012 spis. zn. II. ÚS 100/2012-13 najavo nová skutočnosť spočívajúca v právoplatnom a záväznom rozhodnutí o tom, že nie som oprávnenou osobou na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 č. k. 1T/2/2008, t. j. že dôvod odmietnutia mojej sťažnosti zo dňa 28. 11. 2011 Ústavným súdom Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25. 04. 2012 spis. zn. II. ÚS 100/2012-13 pre neprípustnosť nebol daný.

Rovnako, na základe zistenia jednak nesprávneho administratívneho postupu Okresného súdu Banská Bystrica a jednak podania informácie pre Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorá nezodpovedala skutkovému stavu, vyšla vo vzťahu k uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. 04. 2012 spis. zn. II. ÚS 100/2012-13 najavo ďalšia nová skutočnosť spočívajúca v zistení, že som v skutočnosti odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 č. k. 1T/2/2008 podala, a že Okresný súd Banská Bystrica o tom informoval Ústavný súd Slovenskej republiky nesprávne, t. j. že dôvod odmietnutia mojej sťažnosti zo dňa 28. 11. 2011 Ústavným súdom Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25. 04. 2012 spis. zn. II. ÚS 100/2012-13 pre neprípustnosť nebol daný ani v prípade, ak by som bola oprávnenou osobou na jeho podanie...».

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu, garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu, garantované v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej vecí obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/158/2010 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 09. 2011 spis. zn. 2To/158/10, porušené bolo.

2. *Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu, garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu, garantované v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica 2To pod spis. zn. 2To/127/2012 a právoplatným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 11. 2012 spis. zn. 2To/127/2012, porušené bolo.*

3. *Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. septembra 2011 spis. zn. 2To/158/10 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. novembra 2012 spis. zn. 2To/127/2012 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.*

4. *Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Krajskému súdu v Banskej Bystrici prideliť trestnú vec obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného, prokurátora a poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008 senátu Krajského súdu Banská Bystrica náhodným výberom podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008

z 26. novembra 2009 senátu krajského súdu 2To pod sp. zn. 2 To/158/2010 a právoplatným uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To/158/2010 z 26. septembra 2011, ako aj postupom krajského súdu pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní poškodenej proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008 z 26. novembra 2009 senátu krajského súdu 2To pod sp. zn. 2 To/127/2012 a právoplatným uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To/127/2012 z 8. novembra 2012.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu (ale aj iného orgánu verejnej moci) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

1. K námietke sťažovateľky na porušenie označených práv postupom krajského súdu pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008 z 26. novembra 2009 senátu krajského súdu 2To pod sp. zn. 2 To/158/2010 a právoplatným uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To/158/2010 z 26. septembra 2011

Ústavný súd z podania a k nemu pripojených príloh zistil, že 4. mája 2010 okresný súd predložil krajskému súdu odvolanie obžalovaného I. Š. a odvolanie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008 z 26. novembra 2009, ktorým bol obžalovaný I. Š. v prípade skutku 2 obžaloby Krajskej prokuratúry v B. sp. zn. Kv 42/07 zo 4. januára 2008 uznaný vinným z trestného činu vydierania. V prípade skutku 1 obžaloby, ktorý bol kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy, bol oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Odvolanie sťažovateľky, ktorá si svoje právo na náhradu škody uplatnila v adhéznom konaní (v prípade skutku 1 obžaloby kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy) a mala v konaní postavenie poškodenej, krajskému súdu postúpené nebolo. (V ďalšom bolo zistené, že sa tak stalo z dôvodu administratívnej chyby okresného súdu.)

O odvolaní obžalovaného a prokurátora rozhodoval krajský súd 26. novembra 2011 uznesením sp. zn. 2 To/158/2010 (ďalej aj „namietané konanie“) tak, že zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008 a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V závere odôvodnenia krajský súd uviedol, že „z vykonaného dokazovania nemožno dospieť k jednoznačnému záveru, že obžalovaný P. usmrtil poškodeného J. K. na objednávku a teda jednal s vopred uváženou pohnútkou. Z výpovedí Č. a R. vyplynulo, že do domu išli za účelom zastrašenia poškodeného a za pomoci násilia získania určitých dokladov, eventuálnej odcudzenia ďalších predmetov. Č. a R. pritom spoločne uvádzali, že

keď sa pýtali, čo sa vlastne udialo v obývačke a na zvuk, ktorý odtiaľ vychádzal, obž. P. povedal, že poškodený ho našťval. Možno potom ustáliť, že jeho ďalšie konanie, keď odišiel do odstaveného motorového vozidla a následne si doniesol zbraň s tlmičom, s ktorou usmrtil poškodeného, bolo jeho reakciou na vzniknutú situáciu a nenasvedčuje na vopred uvážení pohnútku usmrtiť poškodeného. Aj napriek týmto zisteným skutočnostiam bude musieť prvostupňový súd opätovne vykonať všetky dostupné dôkazy aj dôkazy, navrhované prokurátorom vo svojom odvolaní a po následnom dôslednom hodnotení týchto dôkazov bude môcť zaujať správny právny názor, ktorý bude potrebné dôsledne vo svojom rozhodnutí odôvodniť.“

Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľkinou námietkou porušenia jej ústavných práv postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To/158/2010 z 26. septembra 2011 pripomína, že v rámci základného trestnoprocesného vzťahu existujúceho vo fáze súdneho konania je jednou zo strán obžalovaný so svojím právom na spravodlivé preskúmanie a rozhodnutie o oprávnenosti jeho trestného obvinenia a druhou stranou tohto vzťahu, ktorá uplatňuje trestné obvinenie, je prokurátor zastupujúci štát. V uvedenom základnom trestnoprocesnom vzťahu, v ktorom sa rozhoduje o otázke viny a trestu, má síce poškodený právo aktívne vystupovať pri zisťovaní skutkového stavu veci, nemá však postavenie strany oprávnenej uplatňovať trestné obvinenie, preto pre uvedenú časť trestného konania nemôže disponovať základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúcim kvalitu súdneho konania, teda spravodlivý proces (mutatis mutandis III. ÚS 100/2010).

K tvrdenému porušeniu základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy ústavný súd pripomína, že poškodený, ktorý má v trestnom konaní právo uplatniť nárok na náhradu škody a tento nárok aj uplatnil, je procesnou stranou v tzv. adhéznom konaní (prebiehajúcim kontinuálne so súdnym konaním o vine), v tom konaní, v ktorom sa rozhoduje o ním uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, sú mu garantované jeho základné práva.

Uvedené však platí len za situácie, že trestné konanie bolo skončené vynesením odsudzujúceho rozsudku. Vyplýva to aj z dikcie ustanovenia § 46 ods. 3 Trestného

poriadku, podľa ktorého poškodený má proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, a je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. To ale nie je sťažovateľkin prípad, pretože obžalovaný bol zo skutku, v rámci ktorého si sťažovateľka uplatnila nárok na náhradu škody, oslobodený.

V namietanom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 To/158/2010 o nároku sťažovateľky na náhradu škody nebolo nerozhodované. V tomto konaní sťažovateľka nielen z právnych, ale ani z formálnych dôvodov nemôže požívať ochranu základných práv a slobôd zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy.

Garancie poskytované citovanými článkami ústavy sú v trestnom konaní vo vzťahu k poškodenému (uplatňujúcemu nárok na náhradu škody) limitované a sú poskytované len pre adhézne konanie týkajúce sa rozhodovania o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom (pozri tiež Repík B. *Europská úmluva o lidských právech a trestní právo*. Vydavateľstvo Orac, 2002, s. 99).

Pretože sťažnosť ústavnému súdu podala sťažovateľka, ktorá v namietanom konaní nie je aktívne legitimovaná na podanie sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavnú sťažnosť v tejto časti je možné odmietnuť aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Rozhodnutie krajského súdu v namietanom konaní nemôže byť predmetom kritiky ústavného súdu, pretože pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky správne aplikoval príslušné ustanovenia Trestného poriadku, keď s poukazom na ustanovenie § 288 ods. 3, podľa ktorého ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na občianske súdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom, sťažovateľku správne v zmysle ustanovenia § 316 ods. 1 Trestného poriadku považoval za neoprávnenú osobu na podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 2/2008 z 26. novembra 2009.

Záver, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, preto o sťažnosti sťažovateľky nie je možné rozhodnúť inak, ako ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

2. K námietke sťažovateľky na porušenie označených práv postupom krajského súdu pri pridelení trestnej veci obžalovaného I. Š. na rozhodnutie o odvolaní poškodenej proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T/2/2008 z 26. novembra 2009 senátu krajského súdu 2To pod sp. zn. 2 To/127/2012 a právoplatným uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To/127/2012 z 8. novembra 2012

Dňa 31. októbra 2012 bolo krajskému súdu doručené sťažovateľkino odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 2/2008, ktorým bol obžalovaný I. Š. uznaný vinným z trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 a ktorým bol oslobodený spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1. ods. 2 písm. f) Trestného zákona účasti formou objednávateľstva podľa § 21 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a ktorým ju okresný súd podľa § 288 ods. 3) Trestného poriadku odkázal s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 2 To/127/2012.

Krajský súd o sťažovateľkinom odvolaní z 10. decembra 2009, ktorým namietala nesprávnosť výroku o náhrade škody, rozhodol uznesením sp. zn. 2 To/127/2012 z 8. novembra 2012 (sťažovateľkinmu právnenému zástupcovi bolo doručené 4. januára 2013) tak, že ho zamietol.

V odôvodnení uznesenia krajský súd okrem iného uviedol:

„Zo spisového materiálu vyplýva, že poškodená si uplatnila nárok na náhradu škody v prípade skutku 1/ obžaloby, kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. f) Tr. zák. účastníckou formou objednávateľstva podľa § 21 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. V prípade tohto skutku bol obžalovaný v zmysle § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby a okresný súd poškodenú odkázal s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Podľa § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Podľa § 288 ods. 3/ Tr. por. ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na občianske súdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného poškodený má právo sa odvolať len v rozsahu vymedzenom v ust. § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Výrok o náhrade škody má však oporu vo výroku o vine, pričom v prípade oslobodzujúceho rozsudku súd poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody podľa § 288 ods. 3/ Tr. por. obligatórne odkáže na občianske súdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Tieto ustanovenia je preto potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti a pripustiť odvolanie poškodeného len v tom prípade, keby bolo v odsudzujúcom rozsudku nesprávne rozhodnuté o jeho nárokoch. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku však smeruje svojou povahou proti výroku o vine, ak teda podá poškodený odvolanie proti tomuto výroku, ide o odvolanie podané neoprávnenou osobu.

V tomto prípade je teda zrejmé, že poškodená vo svojom odvolaní namietala výrok, ktorým bola odkázaná na občianske súdne konanie, pričom požiadala, aby súd v odsudzujúcom rozsudku obžalovanému uložil povinnosť túto škodu nahradiť, ide teda

o odvolanie podané neoprávnenou osobou. Poškodená tiež nemá právo odvolať sa v prípade skutku 2/ obžaloby, keďže tu si neuplatnila nárok na náhradu škody.

Podľa § 316 ods. 1/ Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd v súlade s citovaným ustanovením § 316 ods. 1/ Tr. por. zamietol odvolanie poškodenej ako podané neoprávnenou osobou.“

Sťažovateľka namieta, že o jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 26. novembra 2009 „konal a rozhodoval ten istý senát Krajského súdu Banská Bystrica 2To v rovnakom zložení, v akom rozhodoval aj o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 11. 2009 spis. zn. 1T/2/2008“.

Podľa sťažovateľky vec „nebola pridelená ako odvolaciemu senátu v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. a teda nebol určený zákonný senát resp. zákonní sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte o predmetnej trestnej veci pod č. k. 2To/158/10 a následkom toho aj o predmetnej trestnej veci pod č. k. 2To/127/12“.

Tak ako v odôvodnení v bode 1 aj v tomto prípade ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že poškodený, ktorý má v trestnom konaní právo uplatniť nárok na náhradu škody a tento nárok aj uplatnil, je procesnou stranou len v tzv. adhéznom konaní, v ktorom sa rozhoduje o ním uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom a v rámci ktorého sú mu garantované jeho základné práva, a teda garancie poskytované čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy sú v trestnom konaní vo vzťahu k poškodenému limitované a sú poskytované len pre adhézne konanie týkajúce sa rozhodovania o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom.

Ústavný súd preto aj v tomto prípade dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júna 2013